

spatie de koopmanschappen die verstrekt wierden, na den cours derselve te berekenen. Fol. 1799v-1800v.

*(Omdat de gouverneur in zijn brief aangaande het eerste punt niet naar behoren de voor- en nadelen van de verpachting van de tollens heeft uiteengezet, heeft de Hoge Regering, aannemende dat dat voordeliger zal zijn, met verpachting ingestemd, tenzij de gouverneur gegronde redenen voor het tegendeel mocht hebben. Wat het tweede en derde punt betreft [fol. 1801] vindt men de bezwaren die de gouverneur tegen verpachting van de blauwververij en het zegelrecht aanvoert, niet van voldoende gewicht om daarvan af te zien. Er wordt in een statuut vastgelegd dat alle koopbrieven van huizen en slaven, en de vrijbrieven op gezegeld papier geschreven en gepasseerd moeten worden. Wat het vierde punt betreft zal alsnog de mening van de gouverneur over het betalen van de textiel met driebeeldige pagoden<sup>9</sup> gevraagd worden. Men zal hem bevelen inmiddels alles te doen wat het belang van de Compagnie dient. [fol. 1802] Het is ook goedgevonden dat gouverneur en raad alle wenselijke middelen gebruiken om de schilderkunst in Palicol te behouden en te voorkomen dat de schilders naar de concurrenten overlopen. Alle beschilderde doeken voor de Compagnie kunnen zo nodig te Palicol geproduceerd worden. Maar omdat het door eigen belang is ingegeven, is het voorstel van het opperhoofd om aldaar het verbod op particuliere handel in textiel voorwaardelijk te maken, afgewezen. Het opperhoofd te Bimlipatam, Pieter Abrahamsz. Bronsveld, stelde in zijn brief van 7 augustus 1763 voor om het dorp daar en de mond van de rivier met de zoutpannen in bezit te nemen om veel kooplieden en andere vermogende mensen aan te trekken, die dan onder de vlag van de Compagnie van dat dorp een handelsstad zouden kunnen maken. [fol. 1803] Daar de gouverneur in zijn aparte brief zijn mening daarover niet heeft gegeven en omdat een nadere toelichting ontbreekt, is hierover geen besluit genomen. Aan Bronsveld zal gevraagd worden wat het dorp, de mond van de rivier en de zoutpannen zouden kosten, hoe ze te verwerven zouden zijn, wat de blijvende voordelen zijn en of men dan van de afpersing door de prins en de zijnen gevrijwaard zou zijn. Ook de gouverneur moet zijn mening geven. Dit alles blijkt uit de besluiten en de aparte brief aan de gouverneur van 20 januari 1764. Vervolgens was er op 30 april een volgende brief gereed, [fol. 1804] die evenwel door gebrek aan schepen pas met de brief van 14 juni werd verzonden. De brief van 30 april handelde voornamelijk over het besluit van 20 maart 1764 betreffende het opnieuw besproken voorstel en twee toegevoegde berichten van ingenieur Jan Fredrik Duntzfeld, die uit Coromandel was teruggekomen. Deze gingen over verbetering en vernieuwing van de vestingwerken te Nagapattinam. De besluiten hierover zijn al in de generale missive van 8 mei 1764 vermeld. Er wordt slechts aan toegevoegd dat met de brief van 30 april 1764 naar Coromandel extracten van de besluiten van 3 en 6 april zijn meegestuurd over het terugrekenen van f 4253 [fol. 1805] dat Batavia was aangerekend voor ondergewicht op diverse partijen en soorten goud. De besluiten over het laatste zijn meegestuurd. Aan de inzamelaars was een vergoeding van f 12.060 opgelegd voor tekorten volgens de berichten van de gecommiteerden op kalen, zowel lengte als breedte van de textiel die in het eind van 1763 met de Borssele, Sloterdijk en Kievitsheuvel was aangevoerd. Dit tekort bleek uit vergelijking met goede stukken textiel. Men wil met deze vergoeding de dienaars ter plaatse tot meer oplettendheid en zorg aansporen. In de gewone vergaderingen van 23, 24 en 27 mei 1764 zijn brieven uit Coromandel van 10 juli, 17, 20 en 21 oktober, 19 december 1763 en van 29 februari 1764 behandeld. Betreffende schepen en vaartuigen [fol. 1806] is geconstateerd dat de Jerusalem, die direct uit Nederland op weg naar Bengalen was, zonder enig nut te Nagapattinam is blijven liggen. Daarom is in een statuut vastgelegd dat, wanneer een schip daar langer dan viermaal vierentwintig uur wordt vastgehouden, de gage van de bemanning door de gouverneur moet worden vergoed, daar hij voor het vertrek van schepen verantwoordelijk is. Bovendien zal de Hoge Regering hem zijn ongenoegen doen*

9 Drie-beeldjespagode, een pagode met driemaal de afbeelding van een hindoeïgodheid.